

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 е. — годишња 2 е. — на 3 месеца 1 е. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Преплата и све ште се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Шетња по Новом Саду.

CLXXIX.

Пошто су нас ишибали врбицом нових програмских тачака, и пошто смо ушли морали да запустимо од клепања новинарских чланака о конференцијама српских „првака“, пошто смо пред велики петак испили горку чашу српске неслоге, пошто је спас нашег народа на крст разанет и пошто је у гроб положено тело наше политичке доследности и на гроб тај јака каменита плоча спуштена — освану нам и ускрс, да нас као нека иронија подсети и на то, да би могло наше народно спасење и васкрснути, кад би ми били сложни и кад би то заслужили, а заслужили би онда, кад би се очистили од праотачког греха нашег, што почиње од Косова (г. 1389). У осталом ова 1884. година, даје нам кад јој цифре саберемо један исти резултат (21), као и кад саберемо цифре од године 1389, а из тога слеђује, да те године уопште имају сличности и воде нас једном истом резултату. Дај боже да не погодим, али ја и ако се не плашим јавнога збора и договора и јавних закључака, ипак се бојим „тајне вечере“, као што је и она уочи Косова кобна по нас била...

Да је за време Косова излазио „Пестер журнал“, „Пестер Лојд“ и „Еђетиртиш“ ја сам уверен, да би ти листови у оно доба доносили тако исто веселе чланке о ондашњем стању српског народа као што их доноси данас, кад виде српску интелигенцију несложну и поцепану, јер ти листови добро знају, какве плодове рађа то цвеће, што се зове поцепаност и неслога, па се они тим плодовима већ унапред радују.

Благо нама, кад се „Пестер-Лојдови“ и „журнали“ радују нашем држању, нашој срећи и нашем програму! Та онда би требало над програм тај наш да дође крупним словима многообећавајући натпис: „Gottes Segen beim Kohn!“

Како ће се то све свршити, то бог свети зна и

Тисина крава! Кад није слога наша, наше интелигенције, могла ништа да изради, шта ли ће тек неслога да учини? Кад др. Ника Максимовић није могао с Милетићем и Политом у друштву да постигне ништа добро од стране Мађара, шта ли ће тек постићи сада у друштву са Миланом Грозним и попом Серавимом, који су његове предлоге и програм усвојили! Желео бих само знати у ком се друштву он сам боље осећа и већем добру нада!

Од како су цитати из „Пестер Лојда“ и „Пешти наплова“ почели бивати докази, да је политика наших „првака“ добра и по наш народ спасоносна, од тога доба сам чисто добио вољу, да се упишем наново у шести гимназијски разред какве мађарске гимназије, те да почнем на ново учити логику, јер оно мало што сам некад учио видим да је изветрило и излапило, тако, да мени садањи рад наших „првака“ изгледа нелогичан и говори њихови софистични, као онај закључак у Бемовој логици:

„Крећани су лажљивци;

Онај што то каже и сам је Крећанин;

Дакле је и то лаж, да су Крећани лажљивци.“

Ал' шта је онда истина?

И то сам бог зна и Тисине не само краве, него и они појунски волови, од којих се Тиса ових дана тако поплашио, да му чисто ни крајцаре у државној каси није остало.

„Застава“ доноси извештај о састанку и говори ма у викиндској ацени под насловом „Земаљски збор и т. д.“ Дакле је то земаљски збор био? А ми смо, бога ми, држали, да је био небесни, и да све сами херувими Серафими (и враћевачки поп Серафим) и Анђели и Анђелићи онде већају како ће да усреће српски народ. А оно се то они скромно називају „земаљским“ збором! Но то нису требали, јер на земљи је свашта непостојано, а начела су њихова стална и вечита; земаљски зборови и говори лете и нестају, а њихове је „Пестер Лојд“ обесмртио; тачке у земаљским

випоградима могу да се скрљају и иструну, али њихове четири програмске тачке неће се никад оборити, нити ће постати труле; на земљи нема данас чуда, а радњи ових наших „првака“ сваки се живи мора чудити, — а из тога свега следује, да то није био „земаљски збор“ као што „Застава“ скромно вели, него је то морао бити некакав друкчији.

А какав?

Да ли небесни?

Живи људи за сада још не могу зборове горе на небу држати, а друго: небо спада у „Аузланд“, а како је властима у Угарској забрањено давати Србима сертификате и пасоше за „аузланд“, то ови неби могли тамо ни отићи.

Него да какав је то збор онда био?

То је било нешто између земље и неба, дакле онако у ваздуху. Они су дакле зидали своје закључке у ваздуху, и да није ваздуха, неби ти закључци ни живети могли, као и уопште што без ваздуха нема живота. Но како се ваздух састоји из гушика и кисика, то се онда немојте чудити, што нас закључци наших „првака“ тако гуше, и што су нам тако кисели. Но у ваздуху има обично и праха, па и овај кикиндски збор је велики прах подигао.

Народе српски, обуци „штаубмантл“ и чувај очи од те прашине, јер ће ти засузити и закрвавити!

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

§. Ника Максимовић ми долази као други патријар Арсеније Чарнојевић, јер ето и он хоће да преведе Србе у — Угарску.

* * *

□ Ал наши су стари дошли амо да протерају Турке, а овом прелазу напротив радују се „Турко си!“

* * *

▲ Мени је врло неправдо, што су недавно саградили жељезницу од Бечкерека до Кикинде, те се и бечкеречки програм тако преко ноћи превезао у Кикинду. Боље би било да је остало по старом!

* * *

☾ Наши „прваци“ Милан Грозни и др., што су у кикиндској арени садељали оне „четир тачке“ новог програма, отидоше после збора сви скупа на једно место, где су до зоре певали познату ускршњу песму: „Придите пиво пијем новоје“ (т. ј. нов живот ћемо одзад живети).

* * *

☽ Требали су они у Кикинди још и пету тачку додати: „да ће се делити „и берланд.“ Онда би за тај програм гласало свих 14.000 Кикиндана.

* * *

— Кад су оно лане кикиндски „прваци“ онако

ПОДЛИСТАК

Ћаволска прича.

(Свршетак)

— Хм, хм! одговори доктор, то има нека смисла, само ми је здраво из ненада дошло, а изненадне ствари човек сумњиво гледа. Но куд пукло да пукло, де да чујем што год од те ваше мудрости.

Онда се ђаво учтиво поклати доктору, ухвати га испод руке и пође с њиме кроз шуму да се шетају. Ту му је показивао разне ствари и много му је шапнуо на уво; доктор је више пута убезекнут застао, више пута га је и сумњиво погледао, а неколико се пута гласно засмејао. После кратког времена рећи ће ђаво „*Prima lectio brevis est*“, за данас нека је доста, јер све што је сувишно то је и нездраво. Сутра пред вече дођите опет амо, па ћу продужити науку у коју сам вас тек увео.

Други дан доктор-професор држао је у школи своје предавање. Слушаоци не могу доста да се начуде слушајући ствари о којима до сада ни појма не имадоше. Мудрост се све пресипа и ђаци у брзини не могу све ни да прибележе, што сада чуше.

Пред вече одшуња се доктор опет у шуму, где га је ђаво већ чекао. Ту ђаво настави своју науку, други дан тако исто и те је тако ишло пуних пет дана. Онда ђаво

рече: Е, сад сам вас упознао са основним правилима, а сутра ћемо да пређемо на саму ствар ближе и подробније.

Доктору се вртило у глави од ванредности ове науке, и осећао се тако глуп као најглупљи ован. Ако су ово само основи, да шта ће тек бити кад приђемо к ствари, — тако мишљаше он у себи кад се кући враћао.

Кад је кући дашао уђе у њега нека страва. Хошао је брзим корацима по соби горе, доле. Мени се, вели, овај посао не свиди. Ја још никад нисам чуо да је ђаво поштеп био. Мозак ми је већ заврнуо, кад се сутра састанемо заврнуће ми још и шију; јер то ђаво врло вешто уме. Само кад бих знао како да га се отресем. Али како да почнем, — кад сам се већ тако дубоко с њиме упустио.

Тако му је у глави једна мисао другу гонила. На последак извали се у постељу и заспа.

Спавао је неколико сати па се онда на једаред трже, потрља очи и рече: „Браво, то ће бити добро! Тако ћу да радим!“ па се онда окрете на другу страну и опет заспа.

Сутра дан у вече нађоше се они опет у шуми — то јест доктор и ђаво — баш код оне јеле, у којој је негда ђаво био зачепљен.

Ваш је ђаво хтео да отпочне своје предавање кад га доктор запита: Ал од куд ви то све знате? Видите, ја вас доста разумем, само ми једно не иде у главу.

— А шта то?

гомилице прилагали на Чангове, ја сам одмах знао да је Кикинда најбољи терен за стварање нових политичних програма.

* * *

☞ Дакле су кикиндски конференцијаши, Ника Максимовић, Касапиновић, Тоша Бекић и др. прогласили себе (као што „Заставин“ телеграм јавља) за „Српску народну странку“, а „Заставу“ за свој орган. Ал' молим да нам кажу, којој су странци они до сада припадали и које је био до сад њихов орган?

* * *

☞ Па кад су узели „Заставу“, што нам бар Тошу Бекића нису оставили; или кад су већ узели Тошу Бекића, што нам бар „Заставу“ не оставише?!

* * *

☐ Бечкеречки се програм (у пункту Ш.) постао чак и за Ердeљ; али то исто видимо и код кикиндских „првака“: ту видимо неке ердeљске тањире.

* * *

☞ Па кад су Кикиндски збор држали у арени, зашто онда Будапештански није држан у цркви су; ту бар доликује правити наглескокове и публика радо тапше.

* * *

☉ Кад једна страна много попусти, онда друга (владајућа) хоће радо да попусти!

— Како сте могли ви са толиким вашим трбухом и са таким роговима, како сте могли стати у ову малу рупу у тој јели.

— Па ништа лакше од тога, то јест за онога, ко се разумева у волшепству. Хоћете ли да вам покажем.

— Ја би вас баш лено молио; та ме ствар здраво интересује. Молим дакле да видим тај експеримент.

— Добро, пазите само.

И онда поче ђаво да се пригиба и бекељи а међу тим је једнако говорио: *Шундо ротундо, дабо кебапо, стиско калиско, мијао. Аликвандо силоснандо, уиче ди пуиче, репо ди клуче. шии, миш, ето виш!* После сваке ове речи био је све мањи најпре као теле, па онда као лисица, за тим као мачка, па последак као миш, па онда аждаца, скочи у ону рупу, у којој је негда био зачепљен.

Чим се ђаво створи у рупи доктор трже из чепа чеп забоду га у рупу, па удри каменом по њему док се није са свим заглавио. Међу тим је непрестано читао оченаш, а напоследак, ради веће сигурности направи кредом на чепу подебео крст.

— Е сад сам ђавола надмудријо. Тај се више неће извући из ове јеле, догод не иструне А јела ће за цело дужи трајати него што ћу ја живети. — Весео доктор, као никада у свом веку. Ту је ноћ тако слатко спавао, као окупан.

* * *
☞ „Застава“ доноси с разних страна телеграме у којима се одобрава нов програм; сад чујемо да су стигла одобравања и од Дебрецина, од Шарошпатака, од Кечкемета и од — Панае.

* * *

☉ Брат Панта назива Велику Кикинду српским Вилагошем; по „вилагош“ значи нешто „светло“, а нама изгледа оно кикиндско недоношче нешто тамно.

* * *

☐ Сад више не треба рећи: „Од Пеште даж' до Црне горе“, него „Од Пеште даж' до — Велике Кикинде“ (Само нека слагач пазу да не сложи „лаж“ уместо „даж“!).

* * *

△ Ја сам се увек смејао, кад сам читао плакате од циркуса, кад бсћавају преставу са „сасвим новим програмом“. Ово је увек по дотичну касу пробитачно било.

* * *

Шта се кува за кулисом:
Је ли купус, сарма ли?
Како било, ал' тог „коста“
Јако с' боји „Стармали“!

* * *

* Е па, господо „Нотабилитети“, а кад ћете нам платити са лдумаш на нов програм?

Аб.

Други дан оде доктор-професор у школу да држи своје предавање. Са пуним достојанством и важношћу седе за катедру и хоће да почне говорити. Али — циц! Не може да му падне баш ништа на ум, као да је и његова глава онако исто зачепљена, као ђаво у јели. Не само да је св заборавао што је од ђавола чуо, него још и оно што је пре знао.

„Господо, го-го-господо, — муцаше он, — сад ћемо на — — (али на шта да пређе, кад баш ништа не зна!). Слушаоци се узвереше, згледали се, згледали, напоследак узеше своје капе, па одоше из школе.

И тако је сада ђаво зачепљен у јели; бог зна кад ће се оданде ослободити. Али се и доктор налази у врло непријатном стању. Јер од како им ђаво не шапће науку никако не могу да напредују. Нешто мало знаду, али то је тако мало, да се и сами од тога страше, јер не могу ни себи да помогну. Зато се доктори одлучише да опет потраже ђавола. Они иду по шуми, по мраку траже и цуњају, прислушкују и куцкају, питају и пинају, (ваљда траже онај чеп) — али никако да напипају.

(Прево. А. З. Р. *)

*) Нама се и самима ова прича не допада сувише, — али је ипак штампасме, да се тиме осветимо оним докторима, који би нам могли далеке бољу хумореску написати, али која вајда, што би могли, кад неће.

Ур.

„Српски Глас“ †

„Српски Глас“ се звао
Један лист из Срема;
Јуче је још био, —
Данас га већ нема.

Ово није први случај,
(А није ни последњи)
На овоме свету,
Да се ко удавио у —
Опортунитету:

Л—н.

Проба пера.

XVI.

Љубав, вера и над.

Пијућ' данас ја имадем
Лепу намеру, —
Ја за љубав друштву пијем,
И то на веру.
Где је љубав, где је вера,
Мора бит' и над:
Мој се добри крчмар на да —
Да ћу платит' кад.

XVII.

Чему се чуди моја проста глава.

Не чуди се ничем
Моја проста глава,
Једно ј' само чудо, које
Још не проницава:
Како Срби смеју рећи
Да слога спасава.
Како смеду хвалит' ову
Значајну девизу,
Кад је до сад, скоро никад
Опробали нису.

XVIII.

Физиологичан процес.

У свакоме вину
Има нешто воде.
Код обичних људи
То све на зној оде;
Код неких појета,
То друкчије бива:
Ту се цела вода
У песмице слава.

Г—н.

Ђира. Ја сам већ од Пештанске
конференције нешто профитиро.

Спира. А шта ћиро, шта си про-
фитиро?

Ђира. Сад тек видим како сам
заостао у познавању наших окол-
ности. У место наших првака, ко-
ји су на ту конференцију позвани,
нашао сам и таквих људи, којима
до сада ни имена нисам чуо. И мени је баш срамота,
што до сад нисам познавао све наше „прваке.“

Спира. Е можда је сазивач конференције под ре-
чи „првак“ разумевао поглавито оне, за које је знао
да ће први на конференцију доћи и први за већ
склопљен програм гласати.

Ђира. Ја би нешто препоручио „Застави.“

Спира. А шта то?

Ђира. Да тражи какво сигурно осигуравајуће дру-
штво, па да се осигура —

Спира. А од чега?

Ђира. Од те опасности, да јој при каквој про-
мени уредништва не дође Ђ. Вукичевић за уредника.
Јер ако попуштању не буде границе у безграничности
може се свашта догодити.

П у с л и ц е

„Санирање повреда цркв. нар. аутономних права;“
— то би било лепо и прекрасно, — али ја ипак држим, да
реч „санирање“ овде није сретно употребљена. Јер про-
стији свет, који још не зна добро латински, може помис-
лити, да је санирање нешто налик на у с л а в љ и в а њ е.
— Ми томе свету не можемо бити професори латинскога
језика, али ако се народ боји успављивања, има и томе
лека, т. ј. нека добро отвори очи.

Ја сам мислио да ће кикиндској конференцији сам Ти-
са изаћи на сурет, — а кад оно само неколико кикинд-
ских пандура.

Сад ћемо видети јели пештанској господи Анђелић
прирастао за срце или само за пркос.

Кажу да је и уредник „Турског Марода“ био у Ки-
кинди. (Сад тек увиђамо да је Кикинда заиста Велика,
кад је и његов безобразлук могао у њу да стане.)

У Београду су опет неког угушили. Али то није био
човек, — него први број новог независног листа „Глас.“
(Том приликом сетили смо се немачке пословице која вели

Glück und „Глас,“

Wie leicht bricht das.

Ђука. Дакле сад имамо две српске народне странке.

Шука. Ал' онда би требало да имамо и две „Заставе.“

Ђука. Та доста би било, да имамо само једног здравог Милетића!

Ђука. А зашто наш „нотабилитет“ Милан Грозни, који је такође био на „земаљском збору“ у Кикинди, није ни речи проговорио?

Шука. Није се појавила потреба: он је дошао да опонира, ако му шта неби било по вољи, но кад је видео да је све у реду и као што је он желео, није осећао потребе да он што примети.

Ђука. Познајеш ли ти г. Светислава?

Шука. Све Тисислава?

Ђука. Иди збогом, ти си данас глув!

Аб

И В Е Р Ј Е.

Један пријатељ нашег народа пише ми ових дана из Земуна: „Српски народ треба баш сада да бира Нику Максимовића на угарски сабор, већ и за то, што ће он онда зацело отпевати ону Милетићеву песму на сабору, коју је пре више година хтео тамо да отпева.“

Српски народ? Ваљда не мисли наш пријатељ онај „Српски народ“ са козијим ногама?

Неки вредни скупитељ српских народних песама, пропутовао је ових дана поред манастира Фенека и чуо онде нове народне песмице, што се онуда певају, те нам је из своје бележнице ову припослао:

Ој, Милева, Никола,
Где су наша кандила?
—Склонили смо их у граду
Еј, да их не покраду!

„Милева“ кажу да је име неког игумана (јер увек у манастиру нешто заповеда).

А нашто та неслога у нашим странкама, кад се то све може мирним начином изравнати!

Српски „нотабилитети“ су скројили програм бирачима за идуће изборе посланика.

А они, који нису „нотабилитети“ имају опет свој „бечкеречки програм.“

Па онда ће најбоље бити овако: Нотабилитетима већ и као таковима, пристоји да буду чла-

нови г о р њ е куће угарског законодавног тела. Па они нека иду тамо и нека се држе свога програма.

А они који нису „нотабилитети“ нека бирају или се даду бирати на основу „бечкеречког програма“ за дољњу кућу угарског сабора!

„Застави“ се не допада „Стармали“. У ускршњем свом броју вели она за њега, да ће његова опозиција бити штетна по народну ствар.

До ономад се „Стармали“ допадао „Застави.“ Она га је увек хвалила и прештампавала из њега песме и друге ствари, — читавих седам година.

Сад је „Застава“ престала бити оно што је, а „Стармали“ се ни у длаку није променио и пре ће склопити очи, лећи па умрети, него што ће окренути онаклију.

Ко је дакле крив, што се „Стармали“ не допада више „Застави“, кад „Застава“, која је 19 година била највећа „опозиција“, сад на једаред вели, да је „опозиција“ шкодљива по народну ствар!

Што се „сумњичења“ тиче, ми не „сумњичимо“ никога, а најмање ону браћу, што су на оном телеграму потписана, него жалимо што без дужег размисљања и братског зрелог договора напрасно преко ноћ учинише „штрајк“ и поцепаше и ово мало сложних раденика наших и што видимо из сваке речи њихове сасвим дијаметрално противне назоре према ономе, што су до јуче и они сами мислили, исповедали и за што су душу своју залагали. У опште држимо, да је оно зрелије, боље и темељитије, о чему се мислило и договарало читавих 19 година, него оно, што је неком пало на памет ноћу између петка и суботе.

Аб.

Кестење.

Дабогме, кад је Тиса био у опасности од волова, — у „рогатој невољи“, као што вели „Застава“ — онда му је Касапиновић на сваки начин добро дошао.

„Alea jacta est“ (коцка је бачена,) тако је узвикнуо велики Цезар, кад је на челу одушевљене војске са уздигнутом заставом прешао преко Рубикона, — а сада (после деветнаест стотина година) вели то исто и „Застава“ са обореним копљем.

„Турски Марод“ вели за једног чиновника ове вароши, да је бесан. (Ваља знати да је тог чиновника „Турски марод“ недавно у јео.)

М.

Сад ће они доћи!

Хиђошани дођу у Н. да поздраве свога новоизабраног попу. Попа их лепо дочека, а кад су се мало одморили, попа их позове да иду с њим мало код његовог таста, да га познаду. Попадија видећи их да некуд полазе, запита попу: „А куда водиш наше миле госте?“ — „Сад ћемо се ми вратити; само ти преправи свињама!“ одговори попа.

К.

Нема гласа.

Нека жена дође у бирц да свога мужа вуче кући. Кад тамо, а он се разбалањило са својим комшијом, па пију у шеснајст. Жена очкрине врата па завири да види шта ради. У који мах она с носом у бирт, а он баш искапио чашу па рече: ала је то људи вино, та да из шпаркасе узајмиш па да га пијеш. Сад жена сасвим енергично рупи у нутра и продере се: „е седам се створило у тебика, одма се вуци кући“. Грују мало би срамота, што му комшију жена тако ружи, па ће рећи сасвим достојанствено: „ћути, ти ту немаш гласа!“ Ко ја немам гласа? продере се жена још већма, мислећи, да овај њој каже, да неможе довољно да виче. Опет Груја: ћути, овде немаш сад гласа! Жена да се помами све јој жиле поискакале по врату, тако се дере. На послетку се већ и мужу смучи, па зграби жену под ноге, па мажи, а све гунђа: да ти покажем и ја да немаш гласа. Тако је с апетитом нафиско да су је морали однети кући. Кад су је кући однели рећи ће јој син сасвим невино: „тако ти и треа што си га се латила, кад ти је лепо комшија казо, да немаш гласа.“ Та иди у виле немој ми и ти још лајати „немам гласа“ вич ти, да си чуо у први ма како сам викала, сад да боме да немам кад сам промукла.

Ђ.

Шта наради миш!

Један човек разговараше се са својом женом на бадњи дан после вечере, које о чему и пијуцкаше онако на изменце. У једаред претрчи миш преко собе, а човек ће на то: „гле жено миша, одкуд тај ту! Жена се већ била мало ђавркнула, па одговори: по чему је миш, кад је мишица. Е а од куд ти знаш да је баш мишица? Та ја теби реко да је мишица, а ти коме оћеш. Хајд збогом, немој се молим те одма ма зашто укопавати тако. Та ја теби кажем да је мишица. Ајд но нек је мишица, само ћути већ једаред, јер с' тобом није вредно спрезати. Та спрез'о ти не спрез'о, ја кажем да је мишица. Но сад нек је доста, док ти нису резанци с' маком присели. Та казаћу и твојој баби, а не теби знаш, да је била мишица. Кад жена и бабу покрену, плану мој Јаша па жену под ноге па удри онако злотворски. Тако је то било па и прошло. Дође и други „бадњи дан.“ После вечере ће рећи муж: боже мој, како нам је лане пресео бадњи дан због оног проклетог миша. А какав миш богати кад је била мишица одговори жена. Е опет те ђаво води на та-

нак лед рече муж. Та мишица, мишица, мишица, па шта ћеш, поче жена све испод носа човеку. Е кад баш силном тражиш кирије, чекај да ти покажем јел била мишица, па спопаде неку ногу од креветца, те онако ађански поче мазати док није сву о њу искрљо мал што није и лањске резанце повратила.

Сутра дан после подне дође комшиница у вече мало на поседак, па у разговору показаће, како јој је вели миш хаљину прогриз'о од стајања. Ћути домаћица, а домаћин изиђе у кујну, па то ће домаћица: а јел бога ти, нијели то била мишица? нисам тела пред том мојом несрећом ни спомињати. А виле је очине знале, јел миш или је мишица, само моја аљина прогризена. Е мишица је то!

Ђ.

Програмско разглаголствије.

А. Знаш ли ти бога ти како гласи тај бечкеречки програм од 1872. о коме је сад толико говора по новинама?

Б. Како не би знао? Дабогме да сам га читао.

А. Па ко га је бога ти издао.

Б. Па потписани су под њим др. Јован Суботић као председник, др. Светозар Милетић као извештач, и Тоша Бекић као перовођа српског збора.

А. А да ко је онда издао нови пештански програм?

Б. Па зар ти то не знаш. Ето: др. Ника Максимовић као председник, др. Св. Касапиновић као извештач и Тоша Бекић као перовођа.

А. Е, виш, како су се сад сви други изменули, само је Тоша Бекић остао онај стари. Евала!

М.

Опасно тумачења попиних речи.

Неки попа дајући говор својим овчицама рече међу осталим: Браћо! ко сирмаку удели, њему ће Бог за три дана десет пута толико. Један сиромашак слушајући то помисли у себи: ја имам једну краву — а Попа увек вели, да је сиромаша те ће скоро пропасти, елем ја ћу њему отерати краву а Бог ће ми кроз три дана десет крава дати. Што је намислио, то је и урадио. Попа је осим те његове краве имао још седам. Кад их је сутра дан терао у поље, заповеди слуги, да ни пошто не веже звоно на нову краву, јер ће та одвести бог те пита куда и остале. Слуга кад је узео звоно, да га на попину стару краву веже, збуни се, те место на Попину, свеже он звоно на краву тога сиромаша. Пред вече када се краве из поља пустише — све попине краве пођу за кравом тога сиромаша па баш у његову авлију. Не било дуго ал' ево ти Попа. Перо! твоја крава доведе и моје. Е није већ роткве, какве твоје, та њих је Бог „по глаголу твојему“ мени послао — истина није баш десет пута толико као што ти рече — ал ја сам и овим задовољан. Тамо овамо и Попа једва дође до својих крава. —

Пуктало.

Погодите!

Читамо у једном листу о дру. Политу (оном истом што се 23 године мушки борио под заставом српске народне странке, којој је на челу био и остаје): „г. Полита је при писању одмах с почетка памтење изневерило“; — даље пише исти лист: „Шта је др. Полит са овом својом изјавом постићи хтео томе се тешко разабрати, ако нећемо да назремо у њојзи ускршње јаје и т. д.“; — даље: г. Политу би требао да буде захвалани патријарх Анђелић и т. д.; — „др Полит довикује апстиненцијашима и т. д.; — „сомборски стихотворци и вршачке социјалисте, које је свет због њихових пасквила у стихови и у прози већ почео сматрати за опадаче; — „Политу би се могао захвалити и поштовани пријатељ Фалк (уредник „Пестер Лојда“); — „Полит јесметнуо сума, шта јесједностране свом положају, с друге стране добру народном дужани т. д.

То су пабирци из једних новосадских новина. Хајде погодите из којих?

Ето ја ћу вам помоћи: Политу се каже да га је „памтење изневерило“, да Сомборци „пишу пасквиле“, да је Фалк „поштовани пријатељ“, да је Полит „сметнуо с ума шта је добру народа дужан“, — но, шта је? Јесте ли већ погодили који је то лист могао написати!

Чисто чујем ваш одговор; али није, није; то пише „Застава“ у свом најновијем (58) броју!

!

Бачванске песме

По новом програму

7.

Ал' Чивути ликују
Весело довикују,
Пишу химне, еклоге,
Све због српске неслоге!

8.

Зелен ора, лист му жут,
Који ћемо узет' пут?
Кијиндски нам вели збор.
Досадањи пут је спор —
Овај нови сад ће брже. . .
(Да у пропаст Србе врже).

Бачванин.

Прекинута заклетва.

Једнога „делију“ узеше у катане, па га одведоше у салу, где су већ и остала браћа била, чекајући да их закуну.

На послетку дође и капетан и поче им заклетву читати „Кунем се — да ћу — бити — вјеран — свом цару — и краљу — и на копну — (Сви су говорили

риеч по риеч за капетаном) — „и на мору“. На ово послиедње скупи наш делија „троицу“ и прошапута: „Не на мору, јер не знам пливати“.

Правић.

Баш ка' из књиге.

Во времја оно, док је по школама „џемштина“ владала те је сваки ђак морао џемачки говорити, пошаље учитељ једног ђака, да види какова је то вика у „авлији“.

Кад овај у „авлију“ има шта и виђети. Јастреб слетио, да коку поједе, а други неки ђак именом „Драга“, како је слагао месираче, бади се с једном, али се омакне и у дари главом о пањ.

Ђак се поврати у школу и приповеди — дакле швабски — читав догађај учитељу:

„Хер лере, ди хекене кока дрекенц, дер Драга зграбенс буин уд туч главом о пањ“.

Од чега се опили!

А шта већ толико радиш прић Мишо у Новом Саду? — питаше један сељанин свога пријатеља —. Е шта радим? разбијам мамурлук. А зар се тако дуго разбија мамурлук? та ето већ четири дана како си ту; а за четир дана могао би разбити Варадин главом а камо л' не мамурлук. Ја не знам шта је, ал' ми је ипак чудо, што још нисам себи дошао. Па бар да смо много пили. — Попили смо нас тројица шест литри вина а пре тога тридесет чаша пива — оно истина знаш да смо уз то попили и оку ракије, али од чега смо се опили?! —

Пуктало.

Одговори уредништва.

Бечкеречанину. Прочитали смо ваше приповедање „Из ђачког живота“, које је пуно ракије, вина, фарбла и т. д. — Ако је само појак истина — страшно је жалосно. А ако није ништа истинито, онда се ваша фантазија о чему бољем не бави. Поштедићемо српске родитеље од читања оваких „хумореска“ од којих би се згрозити морали.

„Твој па твој“ — Није за овој лист.

С. Л. Због рђавог рукописа остаће непрочитано.

Д. П. у Карловац. Уредник је добио писмо и захваљује вам срдечно. Но и мање да сте рекли, било би много.

Салку Муфтија Добро би учинили кад би нам послали једа примерак те славне Длустошеве „Почестице“ и „Буквара“, јер није у реду да пустимо да се у нашем лосту о чему говори, што је наша непознато. Онда би можда ушло ваш дотични чланак, а можда би био још и попуњен.

„Прво љубавно писмо.“ и „Боље — него.“ Не свиди нам се. Оно друго у прози улази.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Зборник позоришних дела, свеска осма. Љубавно писмо. Шаљива игра у 1. радњи од К. Трифковића. Друго издање. У Новом Саду, трошком књижаре браће М. Поповића. 1884. Цена 20 новч.

Сад је баш изишла из штампе нова књижица:

ПОЛИТИЧКИ АТЕНТАТ

ИЗВЕДЕН

Од „СТРАНКЕ СРПСКИХ НОТАБИЛИТЕТА“

ПРОТИВ

„СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОВОДОУМНЕ СТРАНКЕ“

у Вел. Кикинди 1. априла 1884.

НАПИСАО

Јаша Томић.

Цена јој је 25 новч. комад, а може се добити у свима већим местима. Ко би још желео исту купити или растуривати уз 25% рабат, нека се обрати Штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

БЕРГЕРОВО**ВЕШТАЧКО ПОЗОРИШТЕ**

приспеће за који дан овамо и држаће представе у дворани гостионе код „царице Јелисавете.“

Особито упозорује п. т. публику на разноврстан програм тог механичког позоришта у ком ће бити приказани духови, фантоме, калоспите и т. д.

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 1. априла 1884. до даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИ- (И: Средом и недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом, петком и недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШ-ЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки дан у 10¾ сах. пре подне.

Н. Сад. 30 марта 1884.

Агенција

ОГЛАСИ.

Слободан сам пошт. публици до знања ставити, да сам своју помодну галантеријску и белог еспана трговину са пролетњом робом потпуно снабдео.

Нарочито препоручујем велики избор сунцобрана, Лепеза, Чарапа, Вулова у бојама и т. д. Особито обраћам пажњу поштов. публике на моје велико стовариште готових

ЖЕНСКИХ МАНТЛЕТА И ОГРТАЧА ЗА КИШУ

по најновијој фазони просто и богато израђених, све послугом солидном а ценом најнижом утврђеном. —

Препоручујући своју трговину пошт. публици остајем на услузи

Стева Димитријевић

трговац „Код златне Кугле“ главна улица у Новоме Саду

4—6

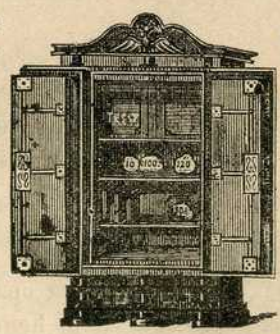
КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

7—33